

Gijs van Reeuwijk – 13 Hoe restaureren – basis als werktuig – evt nevenfuncties
--

Ed van Gerven:

Goed Gijs, het is nog steeds duidelijk, molens moeten gerestaureerd blijven worden. Maar kun je vertellen hoe het in jouw ogen dan zou moeten gebeuren dat restaureren?

Gijs van Reeuwijk:

Ja, nou ik denk dat er, natuurlijk d'r is al die jaren heel veel gebeurd, en daarbij is natuurlijk ook een hele lijn uitgezet van hoe gaan we de molens restaureren. Dat heeft eigenlijk altijd voorop gestaan. En dan moet je natuurlijk niet vergeten dat eigenlijk het Rijk met zijn molenmensen ongelooflijk veel vorm hebben gegeven aan de wijze waarop wij nu molens beleven. En daar hebben natuurlijk veel molenaars hebben daaraan bijgedragen door dus ook echt met die molens te gaan werken. Maar het Rijk heeft ook natuurlijk van het begin af aan gezegd, ja, wezensvreemde functies moeten d'r eigenlijk niet in. Een molen is een machine, en die moet eigenlijk doen waar ie voor gebouwd is. Dat is een hele belangrijke drijfveer geweest, en ik denk dat dat inmiddels ook maatschappelijk gezien zo diepgeworteld is dat, als je een willekeurig iemand vraagt, wat is een molen, dan zegt ie ja, natuurlijk, die moet draaien. Terwijl, als je in Duitsland bent, dan zal je dat antwoord waarschijnlijk niet krijgen.

Ed van Gerven:

Nee.

Gijs van Reeuwijk:

Duitsland vindt men het een leuk plaatje. Wij hebben heel veel, er lag ongelooflijk veel achter, ja, ik noem het achterstallig onderhoud. Maar eigenlijk vanaf 1900 is het natuurlijk een gevecht geweest, hoe behouden we de molens met weinig geld. Nou inmiddels zijn we tot een situatie gekomen, dat is al een aantal jaren, dat we, ja, dat we dat financieel gezien aardig in de, in de klauwen hebben. En dan maak je ook de keuzes om die, ja, die molens ook gewoon functioneel goed weer, goed weer zijn functie te geven. En dan denk ik ook bijvoorbeeld, als wij nu de, soms de discussie moeten we nog zo'n molen wel opknappen of niet, dan denk ik, ja, dat zijn achterhoedegevechten. Wat we hebben willen bereiken, is bereikt. We hebben bijna alles wat we eigenlijk, wat het waard is om gerestaureerd te worden, hebben we gerestaureerd. Dat staat er zo bij. En ja, nog een beetje erop te hameren van ja, misschien dat een bepaalde romp die gerestaureerd moet worden, nou en, is denk ik een klein achterhoedegevecht, dus daar komen we ook wel weer overheen. Dus die functie, dat is denk ik te allen tijde het meest belangrijke geweest. Je moet die molen dus die functie geven waar die voor wordt gebouwd. En dat is eigenlijk bij de meeste panden natuurlijk zo, is dat heel wenselijk. Kijk, een kerk wil je het liefst eigenlijk een kerk houden, waar een kerkelijke dienst wordt gehouden. Nou we zien natuurlijk nu met het onkerkelijken in Nederland dat dat ook niet overal altijd lukt. En dan ga je maar noodgedwongen noodgrepen uithalen. En dan zeg je, ja goh, we moeten herbestemmen, en we maken er maar een supermarkt of een bibliotheek van. Nou die gedachtes bij de beleidsmakers, hebben die wel een beetje postgevat, van ja goh, als we een molen gaan restaureren, dan moeten we er eigenlijk een bibliotheek, een appartement, of iets anders van maken. Als wij een molen romp gaan restaureren, dan mag het alles worden als het maar geen molen meer wordt. De bizarre, bizarre gedachtegang, ik kan 'm niet zo goed volgen. Maar je mag eigenlijk met een molen alles doen, als je er maar geen molen meer van maakt. Als je 'm maar niet meer zijn oorspronkelijke functie geeft, want dan zou het, ja, je brengt aan de historie geweld aan of zo. Net of je nu niet ziet dat ie nieuwe wieken heeft gekregen. Maar men ziet graag dat je er een appartement met een modern vormgegeven uitkijktoren van maakt.

Ed van Gerven:

Ja, ja.

Gijs van Reeuwijk:

Dan dat je het zijn oorspronkelijke functie geeft. Dus wat ik eigenlijk een beetje zie, is dat we dat moeten vasthouden, dat we de molens zijn functie moeten blijven geven waarvoor ze zijn gebouwd, dat is, dat moet de hoofdfunctie zijn.

Ed van Gerven:

Ja.

Gijs van Reeuwijk:

Dat is denk ik de belangrijkste drager om het object door de tijd heen te helpen, want daar zijn we natuurlijk mee bezig. We zijn natuurlijk eigenlijk, zo goed en zo kwaad mogelijk proberen we eigenlijk objecten die nooit voor eeuwige levensduur zijn gebouwd, door de tijd heen te helpen, voor de kinderen na ons. Daar zijn we eigenlijk mee bezig. En, dus dat is denk ik het belangrijkste, altijd die functie, altijd uitgaan bij al je afwegingen die je maakt, van de functie die je dat pand wil geven. En dan is de meest wenselijke functie, naar mijn ogen nog steeds die molen, dat je dat als molen kan doen. En natuurlijk zijn er af en toe nevenfuncties mogelijk. Dat, dat zien we natuurlijk op steeds meer plaatsen, dat je zegt ja goh, die korenmolen, daar komen een hoop toeristen, en het is toch wel heel aantrekkelijk als we onder de molen een elektrisch gedreven koppeltje zetten, wat, dat je mosterd kunt vermalen. Want dan kunnen we hier op landerijen in de buurt, gaan we weer mosterdzaad verbouwen, kleinschalig. We kunnen workshops mosterd maken, educatief, nou noem maar op. Die molen meer binnen de samenleving plaatsen op die manier.

Ed van Gerven:

Dat mag wel, dat vind jij wel een goeie zaak.

Gijs van Reeuwijk:

Vind ik wel een goeie zaak, ja. Want dat, dat zijn de nevenfuncties, dat zijn die nevenfuncties. En die moeten natuurlijk eigenlijk het functioneren, die moeten ook wel een beetje aansluiten bij het functioneren als molen. Kijk, op het moment, we zien natuurlijk ook wel dat men zegt, goh daaronder in de molen zou ook keurig netjes een kantorencomplex, kantoorruimtes. En vervolgens beginnen ze te piepen, die mensen die een kantoorruimte huren, goh, die molen, die slagschaduw is toch vervelend, en dat trillen van die molen. En eigenlijk vinden wij, als wij hier aan het werk zijn, dat, dat die molen die moet maar stilstaan. Nou, dan begrijp je dat dat een functie is die dus niet past bij dat object van molen. En, en er zijn natuurlijk vanuit hun bouw, zijn er maar weinig functies denkbaar die, die goed kunnen worden toegepast. In een bijgebouw kan er meer, maar in een ronde stenen molen met kleine raampjes, met waar het vocht, warmteproblemen, daar kun je gewoon niet zo veel mee. Dus dan denk ik, dan moet je gewoon zeggen, van jongens, dit is een bepaald object, daar kan ik op zich heel weinig. Kijk, in een schoorsteen kun je ook heel weinig. Dat is geweldig als schoorsteen om rook af te voeren, maar voor de rest kun je er weinig. Je kunt er antennes aan ophangen, maar je kunt er heel weinig mee.

Ed van Gerven:

Nee, nee, dat is zeker.

Gijs van Reeuwijk:

En zo moet de dat denk ik ook met de molen zien. Daar kun je geweldig iets mee als molen, ook voor de samenleving, maar hou het daarbij.